

Asia: OM 8/41/2017

Arviomuistio julkisista kuulutuksista annetun lain (34/1925) uudistamistarpeista

Lausuntopyynnön kysymykset

1. Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saatteen lausunnollenne tai yleisiä kommentteja arviomuistiosta

Oikeusministeriö on pyytänyt Rahoitusvakausvirastolta (RVV) lausuntoa julkisista kuulutuksista annetun lain (34/1925) uudistamistarpeista laaditusta arviomuistiosta. RVV on luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta ja talletussuojasta kansallisesti vastaava viranomainen. RVV vastaa lausuntopyyntöön siltä osin kuin julkiset kuulutukset liittyvät RVV:n toimialaan.

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 5:9.5:ssä on säädetty, että RVV:n on annettava päätös talletusten korvaamisesta talletussuojarahastosta tiedoksi tallettajille, talletuspankille ja eri viranomaisille. Viraston on lisäksi julkisella kuulutuksella ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin tallettajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Kuulutus on julkaistava myös talletuspankin toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä suomeksi ja ruotsiksi.

RVV on pitänyt nykymuotoista julkista kuulutusta hyvin epätarkoituksenmukaisena tapana tavoittaa mahdolliset tuntemattomat tallettajat. Tästä syystä RVV on tehnyt valtiovarainministeriölle lainsäädäntöaloitteen siitä, että velvollisuus julkisesta kuuluttamisesta esitetäisiin poistettavaksi laista ja korvattavaksi virallisessa lehdessä ja viraston internetsivulla julkaistavalla ilmoituksella.

2. Arviomuistiosta katsotaan, että laki julkisista kuulutuksista sekä asetus julkisista kuulutuksista annetun lain soveltamisesta tulisi kumota vanhentuneena.

Kannatan yllä esitettyä

Mahdolliset lisäkommentit:

Laki on nykymuodossaan vanhentunut eikä vastaa nykyaikaisia tarpeita ja tiedottamistapoja. Julkiselle kuuluttamiselle saattaa kuitenkin edelleen olla tarvetta joissakin tilanteissa. Siksi olisi luotava uusi, moderniin tekniikkaan perustuva virallinen tapa ilmoittaa laajaa tai rajoittamatonta kansalaisjoukkoa koskevista viranomaisten päätöksistä ja ilmoituksista yhden, helposti kansalaisten saatavilla olevan jakelukanavan kautta.

3. Arviomuistiossa todetaan, että kuntien ja maakuntien kuulutusten osalta erityislainsäädännön viittaukset kuulutuslakiin olisi mahdollista muuttaa viittauksiksi kuntalakiin ja maakuntalakiin. Miltä osin arvioitte olevan edelleen tarvetta kuulutusmenettelyä koskevalle sääntelylle, kun otetaan huomioon maakunta- ja aluehallintouudistuksen tehtäväsiirrot sekä kuntalain ja maakuntalakiesityksen säännökset kuulutusmenettelystä?

Ei lausuttavaa.

4. Olisiko valtion ja muiden viranomaisten kuulutuksista mahdollista erityislainsäädännössä joltain osin luopua ottaen huomioon hallintolain 41 § koskien vaikutusmahdollisuuksien varaamista sekä 62 § yleistiedoksiannosta?

RVV:a koskevan sääntelyn osalta nykymuotoisesta kuulutuksesta on mahdollisuus luopua ja RVV on jo tehnyt tätä koskevan lainsäädäntöaloitteen valtiovarainministeriölle. Jos julkiselle kuuluttamiselle kehitetään aidosti kansalaisten tiedonsaantia edistävä sähköinen julkaisutapa, RVV pitäisi perusteltuna talletussuojakorvausten maksamista koskevan päätöksen julkaisemista sen kautta.

5. Mikäli katsotte, että edelleen on tarvetta kuulutusmenettelyä koskevalle säännökselle (kuntalain ja maakuntalain lisäksi), tulisiko tästä käsityksenne mukaan säätää kussakin erityislaissa, jossa kuulutusvelvollisuus perustetaan, vai yleislaissa?

Yhdenmukaisen menettelyn ja yhteisen julkaisualustan saavuttamiseksi olisi perusteltua, että kuulutusmenettelystä säädetään yleislaissa. Sekä viranomaisten että kansalaisten näkökulmasta olisi selkeää, että niissä asioissa, joissa julkinen kuuluttaminen on järkevää, kuuluttaminen tapahtuisi aina samalla tavalla. Kansalaisilla olisi tiedossa yksi paikka tai osoite, jota seurata, jos haluaa tiedon viranomaisten julkisista kuulutuksista. Myös viranomaisen toiminnan kannalta olisi luontevaa, että on olemassa yksi tapa ja paikka, jolla julkiset kuulutukset julkaistaan.

6. Jos katsotte, että valtion viranomaisia ja muita viranomaisia koskevasta kuulutusmenettelystä pitäisi säätää yleislaissa, kuten hallintolaissa, miltä osin kuulutusmenettelystä olisi yleissäännöksessä tarpeen säätää?

Yleislaissa olisi säädettävä yhdestä paikasta, käytännössä internetosoitteesta, missä kuulutus julkaistaan. Laissa säädettäisiin kuka ja miten ylläpitää kuulutusten julkaisualustaa sekä miten kuulutus toimitetaan julkaisualustan ylläpitäjälle. Säätää pitäisi myös kuulutuksen vähimmäissisällöstä sekä siitä, mikä oikeusvaikutus kuulutuksella on, eli käytännössä siitä, katsotaanko ja jos niin milloin kuulutuksen tulleen tiedoksi niille, joiden oikeutta kuulutus koskee.

7. Arviomuistion liitteisiin on listattu julkisista kuulutuksista annettuun lakiin suoraan viittaavat säännökset sekä säännökset, joissa säädetään kuuluttamisesta kuulutuslain tarkoittamassa merkityksessä ja ilmoitustauluilla tiedottamisesta. Liitteessä 1 säädökset on myös listattu vastuuministeriöittäin. Erityislainsäädännössä on runsaasti säännöksiä, jotka poikkeavat kuulutuslaista tai jotka ovat kuulutuslakia täydentäviä. Onko hallinnonalanne erityislainsäädäntöä tarpeen tarkistaa tai arvioida, miltä osin täydentävälle tai poikkeavalle sääntelylle on edelleen tarvetta?

RVV on jo tehnyt valtionvarainministeriölle aloitteen rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain muuttamiseksi kuulutusten osalta.

8. Onko teillä lausuttavaa arviomuistiossa esitettyihin kuuluttamiseen liittyviin tietosuoja- ja julkisuusnäkökohtiin?

Ei ole.

9. Onko teillä muuta lausuttavaa arviomuistioon liittyen?

Oikeusrekisterikeskuksen ylläpitämä kuulutusrekisteri tarjoaa hyvän, vakiintuneen infrastruktuurin julkisten kuulutusten sähköiselle julkaisemiselle jatkossa.

Jos uusi sähköinen alusta julkisille kuulutuksille luodaan, sitä kannattaa hyödyntää myös hallintolain 62 §:n mukaiseen yleistiedoksiintoon virallisessa lehdessä kuuluttamisen sijasta.

Hämäläinen Harri
Rahoitusvakausvirasto